

Solna den 10 december 2020
Skolnämnden, ärende 6
SKN/2020:1
Reviderad verksamhetsplan och budget 2021

Yrkande

Vänsterpartiet anser att det finns många saker som är oklart kring förslaget att göra stadieförändringar på Skytteholmsskolan och Granbackaskolan, och jag vill här framföra en del av dessa synpunkter och frågeställningar.

Barnkonventionen är lag i Sverige sedan 1 januari i år, vilket i förlängningen innebär att en barnkonsekvensanalys (BKA) ska göras *inför* alla beslut som direkt rör barn. Den BKA som finns med i underlaget är visserligen gjord inför beslutet, men anses av oss vara direkt undermålig då den saknar både barnperspektiv och framförallt barnets perspektiv på ett fullödigt sätt. Därutöver saknar vi BKA utifrån de olika skolornas perspektiv, särskilt som det inte bara är eleverna på Skytteholmsskolan, Granbackaskolan, Råsundaskolan och Råsunda centralskola som drabbas av denna förändring. Även eleverna på Ekensbergsskolan, Parkskolan och grundsärskolorna på Skytteholmsskolan och Tallbackaskolan är i allra högsta grad påverkade. Vi vill även hävda att eleverna på Ulriksdalsskolan och Bergshamraskolan kommer att påverkas, om än inte lika direkt. Den förändring som fotbollsklasserna på Skytteholm ska genomgå kräver också sin speciella BKA. Sammanfattningsvis saknas ett flertal viktiga perspektiv i barnkonsekvensanalysen, men vi vänder oss även mot innehållet i denna. I underlaget framgår inte om man tagit hänsyn till den omställning en åtgärd av detta slag innebär för barnens utveckling och inläring. Ytterligare en lucka är att barnen inte på något sätt fått påverka beslutet, utan enbart informerats och i vissa fall endast fått uppge sina åsikter om ett beslut som inte ens är fattat.

Tjänsteskrivelsen talar om 500 skolplatser för mycket i centrala Solna, men det är platser som i dagens läge mest bara verkar finnas på papperet. Tittar vi på hur situationen faktiskt ser ut på kommunens skolor så ser vi snarare att lokalerna är ganska väl anpassade till hur elevunderlaget ser ut idag. Vi hade därför gärna sett att förvaltningen presenterat det underlag som ligger till grund för denna bedömning, både prognosen för elevantalet de närmaste åren och underlaget för kapacitetsbedömningen av skolorna. För att kunna erbjuda plats till nyinflyttade, men även för oförutsedda händelser som kan kräva att staden behöver ta emot en större andel elever från en dag till en annan, måste vi i våra kommunala skolor ha en viss överkapacitet på skolplatser. Annars riskerar skolorna att behöva anta fler elever än lokalerna tillåter, och då får vi en ohållbar arbetsmiljö både för elever och personal. Att ha precis det antal skolplatser som behövs enligt prognos är därför inte hållbart i längden, viss överkapacitet behövs i lokalerna.

Vi i Vänsterpartiet ställer oss också väldigt frågande till att det skulle bli en mer flexibel organisation som kan anpassas efter befolkningsutvecklingen genom att fylla Råsundaskolan och Råsunda centralskola med fler elever samtidigt som Skytteholmsskolans mellan- och högstadium försvinner. Båda Råsundaskolorna har redan idag problem med trånga korridorer och matsalar som nyttjas till max. Eftersom de dessutom delar på en ganska liten idrottshall så innebär det att många från Råsunda centralskola har sin idrott i Solnahallen idag. Att göra denna förändring, som i praktiken innebär en överfyllnad av lokalerna, mitt

under en pågående pandemi där vi uppmanas att hålla avstånd och inte samlas för många känns rent ut sagt som ett vansinne.

Det sägs ingenting om vad denna omorganisation kommer innebära rent ekonomiskt, vilket är väldigt underligt då den tas upp i budgeten för 2021. Vänsterpartiet hade gärna sett en tydligare genomgång av vad detta beslut kan innebära rent ekonomiskt. Enligt den blågröna majoriteten ska resurserna gå till lärare och skolböcker, inte till tomma skolplatser. Bevis för att detta förslag skulle leda till en sådan omfördelning kan vi inte se i underlaget, och kan därför inte säkerställa att detta stämmer överens med verkligheten.

Vi anser även att denna förändring kommer helt fel i tiden, det är bättre att invänta skolvalet som sker efter årsskiftet för att se hur många av Solnas elever som faktiskt söker andra skolor än de kommunala. Kanske vore det till och med bättre att vänta ett helt år för att verkligen se vad resultatet blir när RWS och IES öppnar till hösten 2021. Att fatta ett beslut om stadens skolors omfattning med en så stor förändring runt hörnet är inte hållbart, behovet i kommunen kan se helt annorlunda ut till hösten 2021 än vad vi kan förutspå nu.

Vi saknar också genomgång av hur denna förändring drabbar grundsärskoleeleverna på Skytteholmsskolan som nu tappar en naturlig kontakt med många jämnåriga kamrater. Stabilitet och kontinuitet är extra viktigt för dessa elever, och förändringen kommer troligtvis drabba dem hårdare än alla andra. Vi anser också att det är en olycklig utveckling att särskolorna hålls isär från grundskolorna. Forskning visar att det är fördelaktigt för eleverna i grundsärskolans sociala utveckling att grundsärskolan och grundskolan delar lokaler, eftersom det då finns jämnåriga grundskolekamrater på skolan. Det är också fördelaktigt ur ett integreringsperspektiv, genom inkludering av särskoleelever i grundskolan ökar grundskoleelevernas förståelse för funktionsvariationer, och då är åldersintegrering avgörande. Att ha grundsärskoleelever i en skola utan jämnåriga grundskoleelever skapar utanförskap som vi i Vänsterpartiet inte kan ställa oss bakom. Återigen, vi saknar en BKA med särskoleelevernas perspektiv på förändringen.

Vi upplever att underlaget till det här beslutet har hastats fram, vilket blir extra tydligt när det gäller fotbollsklasserna på Skytteholmsskolan. Det första beskedet elever, vårdnadshavare och även vi i nämnden fick var att det skulle behöva utredas lite extra, men bara några dagar senare fick elever och vårdnadshavare beskedet att fotbollsklasserna skulle flyttas till Tallbackaskolan. Beslutsgången känns ryckig i och med detta hattande fram och tillbaka. Känslan av att det verkar bråttom förstärks av att lösningen för fotbollsklasserna är enligt oss långt ifrån den bästa. Denna känsla har vi fått förstärkt av kontakter från vårdnadshavare och elever i fotbollsklass, då Tallbackaskolan ligger långt från kommunikationer och fotbollsplaner. Även denna förändring anser vi kräver sin egen BKA, som då ska upprättas innan beslut kan fattas.

Informationen som skickats ut till vårdnadshavare skiljer sig åt på ett olyckligt sätt beroende på vilken skola det gäller. Vårdnadshavarna på Tallbackaskolan har till exempel inte fått information om att även elever från Skytteholm kan komma att börja på skolan, de fick bara veta att eleverna från Granbackaskolan bereds plats på skolan. Därutöver är det vårdnadshavare på skolor som direkt påverkas av denna studieändring som inte fått någon information alls, som Ekensbergsskolan och Parkskolan. Extra olyckligt är hur informationen förmedlades till eleverna och vårdnadshavarna på Skytteholmsskolan. Informationen upplevdes som att nedläggningen redan var ett faktum, vilket enligt oss skapade större oro än nödvändigt och kan påverka de berördas möjlighet att protestera mot vad som enbart är ett förslag. En bättre insyn i beslutsprocessen är en demokratisk förutsättning för att medborgare ska ha en möjlighet att påverka politiska beslut, här anser vi att kommunen brustit.

Vi hade även gärna sett ett flertal andra typer av konsekvens- och riskanalyser för att säkerställa att nämnden kan fatta ett välgrundat beslut. Exempelvis ser vi redan nu att många lärare överväger att lämna bland annat Skytteholmsskolan. Vi vill därför gärna veta hur det säkerställs att lärarflykten blir så liten som möjligt, och framförallt hur man säkerställer att en eventuell minskning av antalet lärare inte drabbar eleverna. Ca 180 av de drabbade eleverna går på högstadiet vilket vi anser vara en extra känslig tid att drabbas av större förändringar.

Vi saknar även i underlaget en redogörelse för vad som planeras ske med de lokaler som kanske tomställs i Skytteholmsskolan. Vi förutsätter att dessa lokaler inte kommer vara helt outnyttjade, eftersom det då innebär att ingen reell besparing kan göras på lokalkostnader för staden. Vad man har tänkt använda lokalerna till påverkar både lågstadiet och grundskolan som kommer vara kvar i skolans lokaler. Även detta saknas i barnkonsekvensanalysen.

När det gäller Granbackaskolan så får vi inga tydliga besked om vad det egentligen är som hänt som gör att den stadieförändringen kan ske just nu. Det skulle ske först när den nya skolan i Huvudsta står klar, och eftersom det bygget inte ens är påbörjat så har vi i Vänsterpartiet väldigt svårt att se vad som kan vara skälet till att det nu skett en förändring i den planen. Vi hoppas innerligt att det inte beror på att majoriteten har lovat Internationella engelska skolan en massa elever till skolan i Ingenting som öppnar hösten 2021. Tyvärr ser vi inga andra tecken på att så faktiskt är fallet. Lärare, elever och vårdnadshavare på Granbackaskolan har dessutom fått höra så många olika besked de senaste åren vilket i sig skapar en extra oro. Först skulle den bli en f-6 skola. Sedan ändrades det beskedet med ganska kort varsel, och nu så kommer detta. Visar inte på någon stabilitet och långsiktighet i styrets skolpolitik.

Råsunda centralskola har idag ca 30 lediga platser och att utöka skolplatserna så mycket mer än så är inte görbart anser vi i Vänsterpartiet. Redan idag är det trångt i korridorer och matsalen används fullt ut. Dessutom är det dåligt med uppehållsutrymmen i skolan, både inne men framförallt utomhus. Detta gör att många elever vandrar iväg från skolområdet, bland annat till Solna centrum, på raster och eventuella håltimmar, vilket är extremt olyckligt då personalen inte har koll på elevernas förehavanden och säkerhet. Att då flytta högstadiel elever från en skola med en stor fin skolgård och bra lokaler till detta känns för oss som en sämre lösning på ett problem som vi inte ens ser finns.

Även Råsundaskolan har redan idag stora bekymmer med lokalbrist då matsalen måste nyttjas maximalt för att få plats med alla elever på skolan. Den idrottshall som finns där används inte bara av skolan själv utan även av Råsunda centralskola och ibland även Ekensbergskolan vilket gör att den är maximalt nyttjad. Att då öka på antalet klasser på skolan känns inte som en flexibel lösning. Vi saknar också tydlig information om den renovering som planeras på Råsundaskolans äldsta byggnad. Hur ska den nu gå till om det är ännu fler elever som måste evakueras vid renoveringen är en fråga vi ställer oss. Vi ställer oss också mycket frågande till var klassrummen finns för att rymma upp till sex paralleller.

Skytteholmsskolan har nyligen genomgått större renoveringar i bland annat högstadiedelen, att kort därefter lägga ned samma delar av skolan tyder inte på en hållbar planering av lokalförsörjning i staden. Att slösa med de kommunala skattepengarna på detta sätt är direkt oansvarigt och behöver förklaras tydligare i beslutsunderlaget.

Vi i Vänsterpartiet delar fackförbundens synpunkter och yrkanden i MBL-protokollet. Även om många av dessa bifalls av förvaltningen så svarar det inte på hur det ska lösas eller säkerställas i många av punkterna. Återigen, vi hade gärna sett risk- och konsekvensanalyser i underlaget. Vänsterpartiet håller helt med Kommunals yrkanden och

delar inte förvaltningens avslag på dessa. Vi tycker dessutom att det är konstigt att skolnämnden inte fått ta del av de riskbedömningar och handlingsplaner som sägs vara gjorda i nämnda avslag.

När det kommer till etableringen av Internationella engelska skolan (IES) i Ingenting och Raoul Wallenbergskolan (RWS) Bagartorp så var Vänsterpartiet det enda parti som ville yttra oss till Skolinspektionen att etableringen kan innebära ekonomiska, pedagogiska eller organisatoriska konsekvenser för Solnas grundskolor. För oss är det så tydligt när vi nu står inför dessa stadienäändringar att vi hade rätt. Om inte ekonomiskt, så i alla fall mycket påtagligt vad gäller organisation och till viss del pedagogiska.

I Verksamhetsplan och budget står det under kompetensförsörjning att en attraktiv arbetsgivare blir staden genom att bedriva skolor som genomsyras av hög kvalitet, en stabil organisation, rätt förutsättningar och goda resultat. Förutom att mycket av detta mest bara känns som vackra ord i det här läget så ställer vi oss väldigt frågande hur en sådan här kortsiktighet talar för att Solnas skolor kan erbjuda en stabil organisation. Allt tyder snarare på att nya besked kan komma när man som allra minst anar det. Det blir inte så trovärdigt att hävda detta samtidigt som en omorganisation sker med väldigt kort varsel.

En annan sak som tas upp i VP & budget är att det finns ett behov av 200 skolplatser i norra Solna. Även om just den här omorganisationen främst berör centrala och södra Solna så ser vi ändå att det kan finnas en fördel med att det finns en viss överkapacitet framförallt i centrala Solna för att lättare kunna erbjuda plats på Råsundaskolan och Råsunda centralskola för de elever som bor relativt nära dessa skolor. Det kan vara en del i att avlasta Ulriksdalsskolan. Vi ser dock framförallt att detta nog bäst löses genom att inte gå vidare med att stänga högstadiet på Bergshamraskolan.

Vänsterpartiet tycker också att det är extra olyckligt att den här omorganisationen drabbar de elever som redan genomlidit en skolnedläggning under sin skoltid. De elever som gick på Fridhemsskolan när den lades ned går nu i högstadiet, och många av dem på just Skytteholmsskolan då det var där de som inte aktivt sökte något annat placerades. Det om något anser vi vara skäl nog att vänta med denna omorganisation tills denna elevgrupp gått ut högstadiet, om den nu tvunget måste göras.

Liberalerna är det fria skolvalets största försvarare och vill att vårdnadshavare och elever som själva ska välja vilken skola de vill gå i. Det är ingenting man vill att tjänstemän på en skolförvaltning ska bestämma. Trots det så vill de nu, tillsammans med övriga partier i den blågröna majoriteten, genomföra stadieförändringar på ett flertal skolor i Solna och överlåter till förvaltningen att bestämma vilka skolor de drabbade eleverna ska hamna på. I ett trolslag har hundratals familjers val av skola totalt underkänts av majoriteten. Dessutom minskar ju valfriheten i Solna när dessa stadieförändringar sker. De allra flesta vill främst söka sig till en skola nära hemmet, och är det då en f-9 skola så tycker väldigt många att det är ett mycket bra alternativ. För de elever som vill fortsätta gå på en kommunal skola i Solna och som kommer från exempelvis Parkskolan så försvinner ett av de mest naturliga valen i och med detta. Vi tror att de allra flesta försöker undvika skolbyten om det inte är absolut nödvändigt, en tro som förstärkts av de över hundra mejl som inkommit från vårdnadshavare, anhöriga och elever den senaste veckan.

Vänsterpartiet tycker att det är väldigt underligt att det här beslutet ska tas under reviderad Verksamhetsplan och budget 2021. Det framstår som att detta görs för att verkligen garantera att få igenom förslaget, och det tycker vi är extremt olyckligt ur ett demokratiskt perspektiv. För oss hade det känts mer lämpligt att revidera Skolförsörjningsplanen och då göra gemensam sak i hela nämnden. Skolfrågan är för stor och viktig för att ensidigt besluta om. För att på riktigt få en långsiktighet i ett så pass viktigt dokument som en

Skolförsörjningsplan så måste underlaget till det vara transparant och gediget och det är en stor fördel med bred politisk enighet i beslutet sedan. Vår känsla är, återigen, att det är bråttom med beslutet och vi får ingen klarhet i varför så är fallet.

Vi vill också framföra, även om det inte berör ärendet i sig, att det är olyckligt att det inte gjorts en ordentlig utredning eller BKA hur barnen påverkas av dessa stora klasser bestående av 28–30 elever som är det som skolplatser beräknas på i Skolförsörjningsplanen. Stora klasser har en pedagogisk inverkan, och att då inte titta på hur detta påverkar Solnas elever tycker vi är olyckligt.

Till sist vill jag hänvisa till Vänsterpartiets budgetförslag för att visa på hur vi hade löst dessa påstådda problem. Vi vill bland annat ha mindre klasser i skolorna och på fritids, med minsta klasser för de yngsta barnen. Vårt riktmärke ligger på mellan 20–25 elever i varje klass. Om vi räknar med mindre klasser på stadens skolor så hade vi inte haft så stor överkapacitet i centrala Solna, om ens någon över huvud taget.

Mot bakgrund av ovanstående så kan jag inget annat än yrka:

Att avslå punkten "Skolnämnden beslutar att genomföra stadieförändringarna på Skytteholmsskolan och Granbackaskolan enligt förvaltningens förslag och ger förvaltningen att detaljplanera och genomföra förändringen med tillhörande lokalutnyttjande" och ger förvaltningen i uppdrag att ta bort allt som rör detta ur VP och budget 2021

Linda Cigéhn
Vänsterpartiet